

10. C. 13. n. 3. cum plurimis. Contra *Sylvest. Victoria, Cajet.* Nostram responsionem *Suar.* P. 3. D. 16. q. 65. Sect. 3. vocat securam et in rigore veram; ubi tamen addit, quod ille Subdiaconus vel Diaconus peccaret graviter, qui haberet animum frequenter exercendi ejusmodi actus solemniter in statu peccati mortalis, vel si habeat hanc consuetudinem; eo quod talis consuetudo vel propositum videatur oriri ex contemptu formali, vel virtuali. Sic explicat illud *Greg. IX.* c. ult. de temp. Ordin. ubi de notoriis criminibus agitur.

81. Juxta eundem *Suar.* l. c. pariter excusantur a peccato gravi, 1. Qui in minoribus Ordinibus constituti exercent actus illorum ordinum in statu peccati mortalis. Tum quia valde remoti sunt a proprio actu sacrificandi, vel ministrandi Sacramenta, tum quia non satis constat, Ordines minores esse Sacramenta. 2. Nec peccat graviter Clericus, qui in peccato mortali tangit res sacras, v. g. calicem, corporale etc., secluso contemptu, aut scandalo; tum quia haec censetur materia levis, tum quia de nullo constat praecepto, unde tanta malitia colligatur. 3. Nec peccat graviter Episcopus in mortali conficiendo Sacramentalia: qualia sunt consecratio templi, benedictio Abbatis, vestium sacerdotalium, aquae lustralis, cinerum etc., confectio Chrismatis et Olei infirmorum, collatio primae Tonsurae; quia hae non sunt moraliter actiones Christi, nec conferunt immediate sanctitatem animae. Idem sentiendum de praedicatione verbi Dei. *Suarez* ibid. Nec peccat graviter Sacerdos solemniter benedicens nuptias. Vide *La Croix* l. c. n. 96. contra *Lugonem, Gonet,* et alios.

82. Q. II. An et quomodo peccaverit Erasmus conficiendo et distribuendo in peccato gravi S. Eucharistiae Sacramentum? R. ad Primum. Sacrum legendo in statu peccati mortalis peccavit graviter 1. conficiendo: 2. suscipiendo indigne, 3. peccavit ministrando, et quidem sibi indigno. Sufficit tamen in confessione dicere: Celebravi Missam in peccato mortali, et distribui s. Comm. *La Croix* l. c. n. 93. Meminerint Sacerdotes accessuri ad Sacrificium tremendum, quae in V. T. a Deo fuerint statuta. *Levit* 21. *Incensum et panes offerunt Deo, et ideo sancti erunt Deo.* Ib. c. 22. *Sacerdotes, qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, ne percutiat eos.*

R. ad Secundum. Juxta veriore sententiam dispensando fidelibus Eucharistiam peccavit graviter. *Ratio* est; quia haec dispensatio est sacrum et gravissimum ministerium: ergo etiam gravis irreverentia est, in mortali illam exercere. *Confirm.* Dispensans Eucharistiam vere repraesentat personam Christi, sicut is in ultima Coena eam Apostolis dispensavit; ergo talis gravem irreverentiam committit in Christum, sanctissimum ejus corpus dispensando in eo statu, in quo scit se esse hostem Christi, et mancipium diaboli. Hinc *Isaias* c. 25. monet: *Mundamini, qui fertis vasa Domini.* Ita *Sylv. Suar.* l. c. *Valent. Bonacina* D. 1. q. 3. p. 2. n. 13. *Laym.* L. 5. t. 1. C. 5. n. 7. et alii. Contrarium tenet. *Vasq. Lugo, Sporer* hic. n. 172. et multi cum *Diana;* cum quibus.

Si dicas. 1. Dispensans Eucharistiam non conficit Sacramentum; ergo non est minister Sacramenti, ergo nec in eo requiritur sanctitas ministri: R. D. Cons. ergo non est minister sicut in aliis Sacramentis, in quibus ipsa confectio est ministratio C.; non est vere dispensans aut minister modo huic Sacramento specialiter conveniente N. Cons. Sacramentum Eucharistiae, modo aliis Sacramentis non communi, est permanens; ergo etiam longe aliter administratur; nempe *conficiendo,* et *dispensando;* ergo congruum est, ut non solum conficiens, sed etiam dispensans sit fidelis minister, et congrua puritate ministret.

Si dicas 2. Sacerdos in mortali constitutus, et ab uno altari ad aliud

portans S. Hostiam, vel cum illa dans benedictionem non peccat graviter: ergo nec eam porrigens Fidelibus. R. N. Cons. Solum transferens Eucharistiam de uno loco in alium non dispensat Corpus Christi, neque ponit actionem proxime ordinatam ad gratiam suscipienti conferendam ex opere operato, sicut distribuens Eucharistiam: ergo. *Confirm.* Sacerdos distribuens Eucharistiam vere dicitur Minister Christi, et Dispensator Mysterii Dei, et quidem altissimi: ergo recte ab eo exigitur, ut *fidelis* sit dispensator et justus.

83. *Si dicas* 3. Ergo Sacerdos in mortali constitutus tot peccata committit, quot hominibus dispensat Eucharistiam actu continuo successivo. *Bonacina* cum *Conink* l. c. num. 15. hoc concedit, eo quod singulae distributiones sint actiones completae et numero diversae. Sed R. probabilius talis Sacerdos unicum mortale committit: quia ex parte communicantium tota haec distributio se habet per modum unius convivii, ex parte autem Sacerdotis administratio se habet per modum unius ministerii compositi ex pluribus quasi partialibus actibus. Unde juxta *Stoz* L. 1. p. 3. num. 341. ejusmodi Sacerdos sufficienter se accusat in Confessione, quod in mortali pluribus sine interruptione praeberit Eucharistiam.

84. Q. III. An et quomodo peccet Sacerdos in mortali absolvendo poenitentes? R. Toties peccat graviter, quoties absolvit; quia singulae absolutiones sunt diversa novi Sacramenti confectio, neque integrant unam totalem absolutionem: ergo nec possunt sumi per modum unius iudicii compositi ex pluribus actibus, sicut multorum comestio aut sumptio Eucharistiae ad eandem mensam dicitur unum convivium, aut unica coena Domini. Ita *Bonac. Escob. Dicast. Platel.* de Sacram. num. 74. Alii cum *Lug. Diana, Gobat, Stoz,* l. c. num. 340. dicunt, probabile esse, quod tantum semel peccet graviter; eo quod videatur esse unum ministerium, adeoque sufficere, si dicat in confessione: *semel absolvi plures in mortali.*

85. Q. IV. An peccet Sacerdos in mortali constitutus, nisi antequam excipiat confessiones, ipse confiteatur, sed tantum eliciat contritionem? R. cum *Suar.* l. c. Sect. 3. quamvis major sit praeparatio et omnibus in praxi suadenda, quae fit per confessionem; sufficit tamen prius elicere contritionem, quam detur absolutio a peccatis; siquidem obligatio confitendi singularis ante sumptionem Eucharistiae habeatur ex proprio et speciali praecepto; ut constat ex *Trid.* sess. 13. Can. 11. *Et ne tantum Sacramentum indigne, atque ideo in mortem, et condemnationem sumatur, statuit atque declarat ipsa S. Synodus illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumque etiam se contritos existiment, habita copia confessarii, necessario praemittendam esse confessionem Sacramentalem.* Adeoque Sacerdos celebraturus Missam propter sumptionem Eucharistiae tenetur prius sub gravi obligatione confiteri, si habeat copiam Confessarii, non item administraturus alia Sacramenta.

86. Q. V. An teneatur Minister ritus in Ecclesia usitatos Sacramenta administrando servare? R. *Affirm.* et quidem sub gravi obligatione; quia illi ritus sunt actiones pertinentes ad virtutem Religionis, spectant enim ad decentem Sacramentorum administrationem, ad excitandam devotionem, et institutae sunt ad sacram significationem; praecipue autem, quia Ecclesiae praeceptum circa hos ritus est de re gravi; praeterea neglectus earum caeremoniarum induceret maximam difformitatem in administrandis rebus sacris. *Confirm.* ex *Triden.* Sess. 7. Can. 13. *Si quis dixerit, receptos et approbatos Ecclesiae Catholicae ritus, in solemnibus Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato a Ministris pro libitu omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesia-*

rum Pastorem mutari posse, anathema sit. Excusatur a peccato, qui urgente necessitate caeremoniam tantum accidentalem omittit: peccat vero graviter, qui aliquem ritum, licet tantum accidentalem ex contemptu omittit, judicando esse tantum inanem vel ineptam caeremoniam; quia hic contemptus redundat in ipsam Ecclesiam. Ita *Suar.* l. c. Sect. 5. ubi addit, quod excluso contemptu hic admittenda sit parvitas materiae in omissione ex judicio prudentum aestimandae.

87. *Ad alios casus hic resolvendos* Observa I. Contrahens matrimonium in mortali satisfacit in Confessione dicendo, quod in eo statu peccati contraxerit matrimonium, quamvis probabiliter ut suscipiens, et ut ministrans Sacramentum dupliciter peccet. *La Croix* L. 6. p. 1. n. 93.

88. II. *Non licet petere vel recipere Sacramentum a Ministro indigno, praesertim non tolerato* (h. e. tali, qui nominatim per sententiam declaratus est excommunicatus vel suspensus, vel qui est notorius Clerici percussor) excepto baptismo in casu necessitatis, et poenitentia in articulo mortis. *Ratio est:* quia non licet ab illo petere id, quod ipse sine peccato praestare nequit, alias cooperareris alterius peccato: atqui ejusmodi indignus Sacramentum administrare non potest absque peccato extra casum necessitatis; ergo. Ex eadem ratione non licet petere, nec recipere Sacramentum ab indigno licet tolerato, *quem moraliter constat peccaturum ministrando*, si alius adsit probus, ac dignus Minister; quia quilibet ex lege charitatis tenetur impedire peccatum proximi, quando hoc facile et sine gravi suo incommodo potest impedire: ergo. Si vero adsit justa ac gravis causa v. g. si urgeat praeceptum confitendi, aut sumendi Eucharistiam, nec possit absolute, vel non sine gravi incommodo adiri alius Minister dignus, licet petere, et recipere Sacramentum ab indigno tolerato, h. e. tali, qui licet in peccato gravi constitutus sit, nominatim tamen denuntiatus non est tanquam excommunicatus etc., quia tunc ipsa urgens necessitas, aut gravis causa excusat, quo minus tenearis impedire alterius peccatum, et permittit petere id, quod alius ex sola malitia sua non daturus est sine peccato. Multo magis id licet, si certo non constet de Ministri malitia ut habetur in c. *Vestra* 7. de Cohab. Cler. *sine dubitatione itaque teneatis, quod a Clericis et Presbyteris, quanquam fornicariis, quamdiu tolerantur, nec habent operis evidentiam, licite divina mysteria audiantur, et alia recipiantur Sacramenta Ecclesiastica.*

89. III. Qui scienter confert Sacramentum indigno, seu non rite disposito, *per se* loquendo, peccat mortaliter; tum quia talis cooperatur indignae susceptioni, et consequenter alieno peccato; tum quia in re gravi agit contra obligationem officii sui, vi cujus tenetur fideliter dispensare Sacramenta, juxta illud 1. Cor. 4. v. 2. *hic jam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.* Denique agit contra expressam voluntatem Christi id vetantis *Matth.* 7. v. 6., *nolite dare Sanctum canibus*, h. e. indignis. Quando per accidens licite conferatur Sacramentum indigno, dicetur de Sacramentis in specie.

90. Unde infertur *primo*, quod Minister Sacramenti debeat prudenter saltem posse praesumere, susipientem esse dignum; alias non esset prudens, et fidelis dispensator, seque exponeret periculo ministrandi indigno, et privandi Sacramentum ejus effectu primario. Is autem sufficientem cautelam, vel diligentiam censetur adhibere, qui sollicitè attendit ad praxim Ecclesiae, ad naturam cujusque Sacramenti, et qui procedit juxta commune judicium proborum, ac prudentum. Sic in Sacramento Poenitentiae accuratior requiritur notitia dispositionis, utpote quae requiritur ad valorem Sacramenti, et sine accurata, quantum fieri decet, notitia non potest

debite ferri sententia Confessarii Judicis. Hinc etiam pro conferendis digne Ordinibus juxta Trid. accuratum praemitti oportet examen.

91. Infertur secundo. Quod peccatori publico publice petenti aliquod Sacramentum, excepta Poenitentia, negari illud debeat, uti etiam occulto peccatori occulte petenti, cui scil. sine scandalo, et sine ejus infamia denegari potest; *excipe casum*, quo indignitas cognita est ex sola confessione Sacramentali, ut ait *Gobat.* l. c. n. 271. contra *Antoine.* Vide *S. Th.* P. 3. q. 80. a. 6. Nomine publici peccatoris intellige illum, qui de crimine vel juridice convictus est, vel si illud commiserit in loco publico coram multis; vel quando fama delicti ex sufficientibus indiciiis orta jam ad multos pervenit, et tamen nulla verosimilis praesumptio est emendationis, vel poenitentiae. Non tamen sufficit suspicio levis, imo nec probabilis de indignitate, sed exigitur violenta, quia sola probabilis relinquit prudens dubium, in dubio autem quisque habendus est probus. Violenta autem suspicio nequit probabili ratione deponi: ergo gignit moralem certitudinem de indignitate. Ita *Gobat.* l. c. n. 269. *cum Suar.*

92. IV. Minister, qui ex officio curam gerit animarum, non tantum ex charitate (quae obligat etiam caeteros, qui pastores animarum non sunt), sed etiam ex justitia tenetur administrare Sacramenta subditis rationabiliter petentibus. Vide *Trid.* sess. 23. C. 1. de Reform. *Ratio est:* Quia talis Minister ad hoc se obligavit, dum admisit officium pastoris; ideoque accipit stipendium, et sustentationem a subditis, ut fideliter praestet illa, quae sunt boni pastoris; inter haec autem facile praecipuum est administrare Sacramenta.

93. Hinc inferes primo, quod ille Curatus peccet graviter, qui Sacramenta juste et rationabiliter petentibus denegat. Secundo qui in iis administrandis frequenter se ita difficilem, et morosum praebet, ut homines ab usu Sacramentorum absterreat. Tertio, maxime peccat, qui aegrotos, et moribundos ex negligentia, vel incuria destituit necessariis auxiliis spiritualibus. Vide *Gobat* t. 1. Theol. exper. n. 108 et 112.

CAPUT III. De Subjecto, et effectibus Sacramentorum.

§. I. Praenotanda.

94. I. Circa *Subjectum Sacramentorum* ex consensu TT. tanquam certum supponitur primo, solum hominem viatorem esse subjectum Sacramentorum; hic enim nomine subjecti intelligitur is, qui recipit Sacramentum, et est capax effectus Sacramenti: atqui solus homo viator est capax illius: ergo. Secundo, non omnes homines esse omnium Sacramentorum capaces; sic foeminae capaces quidem sunt Baptismi, Confirmationis etc. non tamen Ordinis. Tertio, ut suscipiens Sacramenti effectum percipiat, Sacramentum suscipiendum esse non tantum valide, sed etiam licite. Ad utrumque requiritur aliqua dispositio; de hac modo agemus; quaestio autem procedit tantum de adultis; infantes enim, et perpetuo amentes baptizantur, quin se prius disponant per actum propriae voluntatis, utpote cujus sunt incapaces: unde eorum intentionem censetur supplere Christus, et Ecclesia, sicut in civilibus tutor supplet pro pupillo. *Ratio* horum est voluntas Christi volentis per Sacramenta tantum sanctificare hominem viatorem, et simul volentis, non quemlibet esse cujuslibet Sacramenti subjectum, quae voluntas nobis tum a Scriptura, tum ab infallibili Ecclesia manifestatur.

„Dispositio in baptizando, si est infans (ut supra dictum) aut perpetuo amens, nulla requiritur: si vero adultus, tres circumstantiae dari pos-